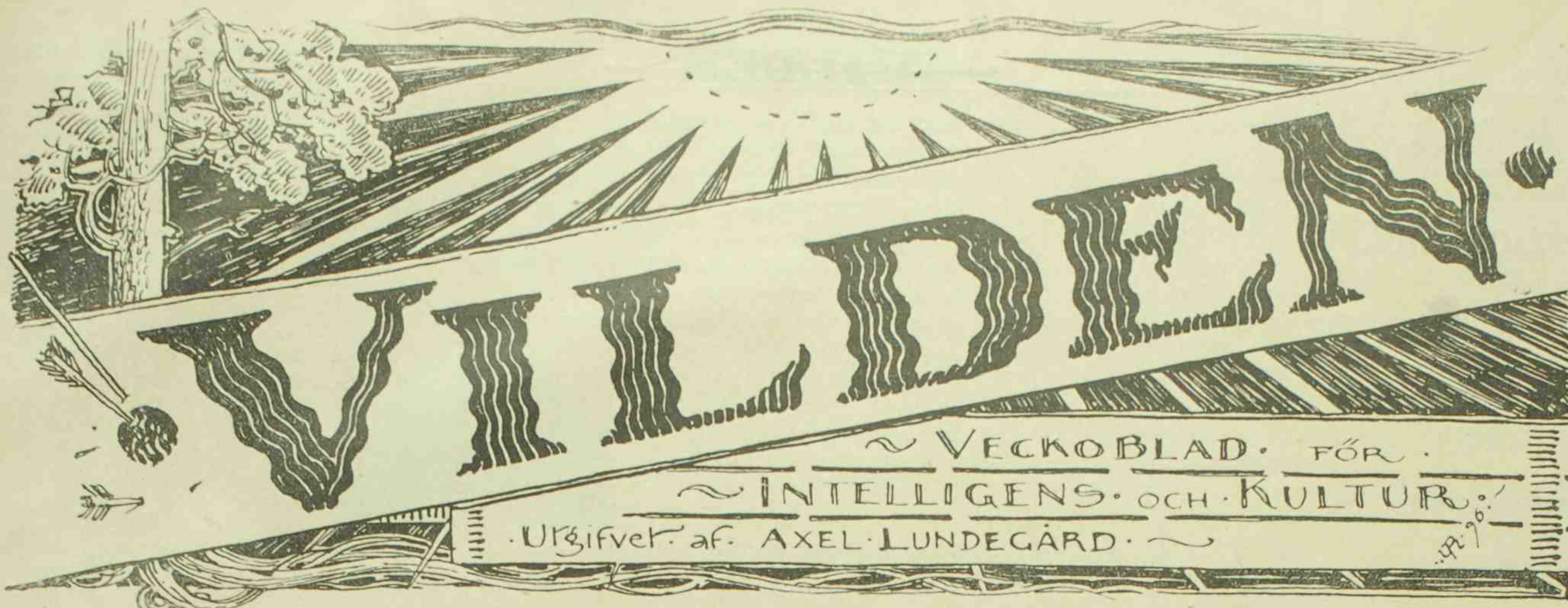

N:o 19.

Stockholm den 8 Maj

1897

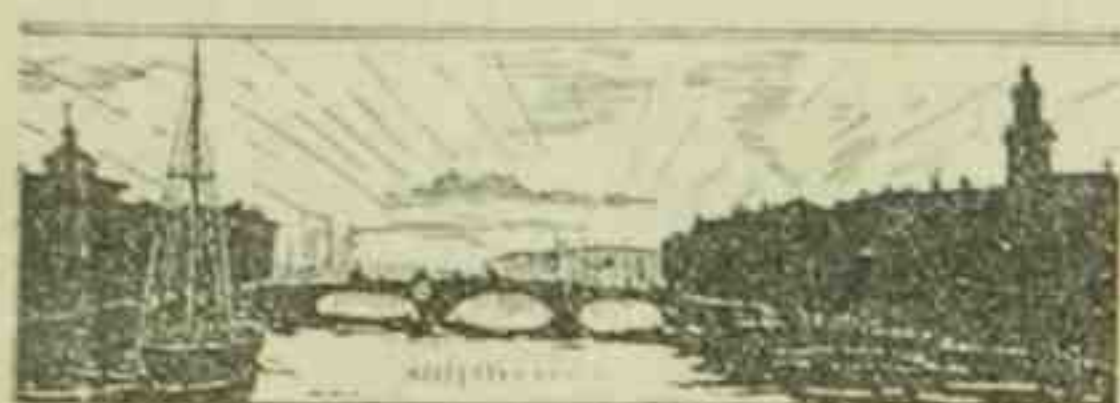
PRENUMERATIONSPRIS:
Helt år . . . kr. 4,50
Halvt år . . . » 2,50
Kvartal . . . » 1,50
Månad . . . » 0,40
Prenumeration å alla postkontor
i Sverige och gränsländerna.

Utgifvaren träffas person-
ligen Måndagar, Tisdagar och
Onsdagar kl. 9-10 f. m.,
Sturegatan 54, n. b.
Bell-Telefon 630 (Ingenlör
Hagberg).

Obs! Obs! för Stockholm mot-
tages prenumerationer å postkontoren.
Expedition
Mästerns samuelsen 12.
E. Klemming.
Telefon: 76 48.

Stockholm, Central-tryckeriet, 1897.

ANNONSPRIS:
Före texten: 25 öre pr non-
parelle-rad.
Efter texten: 20 öre.
Lösenummer 10 öre.

Innehåll.

Ett afskedstal.
Gråstämning. Af Wihl. Berg.
En nattväktares tankar. Af V.
Gnistor och slag.
En begravning. Af Armand.
Svensk literatur. Af Ax. L.
Krona eller Klafve. Af Alex. Dumas d. y.

Ett afskedstal.

Herr Emil Hillberg lemnar med detta spelår Dramatiska teatern och med det stora lejonet följer ungen, herr Gösta Hillberg, till Vasateatern för att där dresseras i frihet (under ansvar).

Hvad scenen vid kungsträdgården förlorar med herr Emil Hillberg — därpå är det icke värdt att spilla många ord. Bättre då att lyssna till, hvad den siste mohikanen yttrar till afsked, innan han hujder direktör Fredriksson farväl.

Om någon tror, att referatet af detta afskedstal är autentiskt, misstager han sig storligen. Den rörande slutscenen har ju ännu icke spelats. Icke dess mindre angifva herr Hillbergs afskedsord, så som de här föreliggå i tryck, utan tvifvel den framstående konstnärens stämning långt bättre, än de ord, han själf möjligen kommer att yttra innan han drager hädan till en — låtom oss hoppas det! — bättre (scenens) värld.

(Direktör Fredriksson sitter nedsjunken i en bekväm stol med en grof blårutig näsduk öfver sina skälfvande knän. Tårarna rinna strida utför hans lastgamlas fysiologi. Det lösa håret hänger i vilda testar ned öfver den förade pannan och man hör länderna skramla i hans slappt öppnade mun.)

Herr Emil Hillberg
(står framför honom och talar.)

Seså, låt oss göra kort process! jag vill icke säga: bär skilsmässan som en man — omöjligheter skall man aldrig begära! Hvad är det för en näsduk du fått fatt på? Jaså Herr Ossians! Ja den liknar honom. Och det kan ju vara tröstesamt att

få gråta ut i en sann väns näsduk. Men för resten skall du aldrig tro den mannen mer än jemt.

Nå torka nu tårarna och se glad ut. Det dröjer nog icke länge, innan också du själf får packa ihop dina sminkburkar och draga hädan från den här stekpannan. Men först kommer du att få en tämligen obehaglig tid att genomgå, det nekar jag ingalunda. Du har nog märkt, hur man börjar ropa allt högre och högre på någonting, som man kallar konst! Vet du hvad det är? Jaså, du har glömt det. Nå, det är i alla fall någonting, som man anser, att du borde ha odlat och värdat i den här drifbänken. — Schönthan? Tyst, tyst! Nomina sunt odiosa. Det är icke sådant man fordrar af en national-scen. Och du skall snart märka det! Du skall bli tvungen att vika för stämningen — som du alltid gör — men du skall icke kunna smyga dig undan den — som du också eljes alltid gör. Det skall komma ett ögonblick, då du tvingas att införsliva ett stycke, som heter »Hamlet» på repertoiren. Om det är en fars? Ack nej, ett djupt tragiskt skådespel. Hvad författaren heter? Nej, fästet du dig nu vid sådana bagateller — han heter för resten Shakespeare. Hvem som skall spela hufvudrollen? Ja, den som visste det! Vid den tiden lär du icke ha många att välja på. Beckström? Ja, du kan ju försöka. Han är nog den störste konstnär, du då har kvar, men nog behöfver han banta först, om han skall kunna knäppa Hamlets bälte om livet. Nej, du får nog låta herr Ossian försöka sig i den högre tragedien! Det blir en ljuvlig stund då monologen: »Att vara eller icke vara —» kommer att flöda från hans läppar!

Om det finns kvinnor i pjesen? Ja, då! Men icke så många som i dina vanliga benpjaser; det blir knappast tillfälle till någon exposition af trikaer! Alla skådespelerskor, som ha hufvud, ha nog då lemnat din teater. Fröken Ålander och fru Sandell följa snart efter till Vasan och fru Hoving drager till Finland. Då kan madame Sans-Gêne spela Ophelia i trika. Hon kommer otvifvelaktigt att göra lycka. I det hela taget vore det nog klokt, om du låte repertoiren fortfarande så mycket som möjligt hvilat på den madamens ben. För min del tackar jag Gud, att jag hädan-efter slipper vira näsduk om handen på repetitionerna, där hon är med. Det skall bli mig en njutning att, då du härnäst uppför *Regina von Emmeritz*, se herr Ossian mottaga sin krans af denna dygdens och ärans gudinna. Jag skall också hädan-efter slippa att stryka alla de repliker, som kunde bringa mig i alltför intim beröring med denna älskliga kvinna. Jag kommer i det hela taget att må som pärla i guld på Vasan, tror jag.

Men dig, stackars Frippe, vänta nog sorger af mångahanda slag. Har du tänkt på — t. ex. — hur det skall gå en dag, då alla dina jämn-åringar vägra att spela ungdomar? Gud bevars — nog kan en 70 års gubbe spela älskare; det har du visat, fast icke på det rätta sättet. Men ändå — tänk om publikens talamod skulle tryta? Tänk om man skulle fordra, att få se en ung man i en ung roll på din teater?

Det finns ju ingen ungdom! Två eller tre — det är allt. Traditionen är afskuren; associationens medlemmar lemna icke någon ny skådespelare-generation efter sig, då de en gång kallas bort till en sällare skådebana, där det icke längre gifts någon utdelning och där kulisserna äro verkliga flygande moln.

Adjö med dig, stackars gamle Frippe. Mitt hjärta ömmar för dig nu i afskedets stund. Må dina synder förlätas dig! Men om du vill lyda mitt råd, så tag snart afsked med pension. Och om du har hjärta i bröstet så sörj för herr Ossian innan du lemnar teatern; ty stannar han ensam kvar, blir han nog skinnad lefvande. Jag säger icke, att han icke förtjänat det. Han är kanske, när allt kommer omkring, en lika stor syndare som du; men just därför bör du vara honom tacksam.

Skaffa honom plats vid någon utländsk legation. Skicka honom till Turkiet eller till Ryssland. Hans begåfning ligger åt det hållet, ty han är nog en af de största ränksmidare, som någonsin trampat med sina fötter öfver en scen.

Farväl! (Går).

~ Göteborg ~

Gråstämning.

Det ligger något friskt och hurtigt i ett årligt hallregn. Vattnet störtar ned ur de mörka skyarne med sådan fart, att det studsar från gatstenarne högt upp på den ilande vandrarens kläder; det smattrar mot taken, forsar ut genom rören ned i rännstenen, som snabbt förvandlas till en liten skummande

bäck, bortförande med sig stikor och strån, tills det uppslukas af de förgallrade underjordiska ledningarne.

Det är lif och kraft i detta, buller och gny, och när allt är öfver ligger den rentvättade gatan nyter och afkyld, morgonfrisk och glittrande i de åter frambrytande solstrålarne.

Men det fina duggregnet en höstdag! I själfva verket är det icke så lätt att afgöra, om det är dimma eller fint fördelat duggregn, som silar ned, timme efter timme dagen i ända. Himlen är så jämngrå och luften så fullständigt orörlig, att man hopplös gör sig den frågan, huruvida icke denna af vatten genomvättade atmosfär kan komma att, med en så förständig hushållning, hålla sig hängande öfver oss år efter år, lika gärna som endast en dag.

Vandrarens ansikte blir vått och kallt, kläderna genompyras af fukt och det droppar af hatten, icke som efter ett hederligt regn, utan nervretande och långsamt, droppe efter droppe. Den grå himmelen, utan alla nyanser, synes hvilat på tornspetsarne och de höga husen, tung och orörlig. Roken från ångbåtarne, hvilka skrof man icke ser, men som hvissla och trumpeta därute i dimman, som höljer rivieret och älven i ett enda ofantligt sorgdok, förmår icke höja sig i luften. Den skyndar därför så snart den kan att förena sig med stamfränderna, de mörka rökpelarne från fabrikskorstenarne och från lokomotiven, samt med den ljusare roken från husradernas skorstenar. och alltsammans sänker sig därefter ned. De fina stenkols-patriklarne sjunka och utbreda sig såsom ett svart lager öfver allt, öfver husen och vandrarne. Gatorna blifva smutsiga och öfverdragas med ett lager af klabbig orenlighet, hvori de gåendes steg bilda fantastiska figurer, hvilka komma stenplattorna att likna de där gamla myntplåtarne af kanonmetall, hvilka yta tiden anfrått med rynka vid rynka.

Det ligger något tyngande och oändligt nedstämmande i detta

Annonsregister.

Barclays téer.

Äro till sin kvalitet de bästa och billigaste. Té för kännare! Viner af utsökta årgångar kunna beställas från samma firma. Se annonserna!

I Silwänders Herrekipering, Stockholm och Göteborg, finnes allt hvad en gentleman behöfver för att kunna uppvisa ett oklanderligt yttre. Se annonsen!

Cigarretten *Valta* är billig och för priset god.

Eminente heter en förträfflig mid-dagscigar, som föres af Tobaksmagasinet, Drottninggatan 31 Stockholm.

Herr *E. Klemming*, Mästerns samuelsen-gatan 12 Stockholm, emottager allehanda kommissionsuppdrag och expeditioner. Se annonsen.

Cigarrens Cleopatra, Las Veras, Guld och cigarrcigarretten Felix från *Jon Askulunds Cigarrfabrik, Linköping*, rekommenderas.

Utställningslotteriet

Dragningar den 1 Juni,
1 Sept. 1897

och utfalla vid hvar och en af dem följande vinster:

1 vinst	å 100,000	Kr. 100,000
1 »	» 50,000	» 50,000
1 »	» 20,000	» 20,000
3 vinster	» 10,000	» 30,000
4 »	» 5,000	» 20,000
100 »	» 1,000	» 100,000
500 »	» 100	» 50,000
5,000 »	» 20	» 100,000
5,610 vinster		Kr. 470,000

Lottor till andra och tredje serien expedieras till landsorten å Kr. 10.— pr st. mot till oss insänd li-
quid åtföljd af rek. porto (ej mot postförsäkring).

Utställningslotteriet,
Fredsgatan 32, Stockholm.

(S. T. A. 33750)

(64)

E. KLEMMING, Stockholm,

Varuagentur & Speditioner,

ombesörjer förtullningar, inkasso- och kommissionsuppdrag, uppger frakter, besvarar förfrågningar omgående och billigt.

Kontor: Mäster Samuelsen 12.
(55) Allm. Telefon 76 48.

Cleopatra å 15 öre
Las Veras » 12 »
Guld » 10 »
Felix (Cigarrcigarretter) » 5 »
säljes i de flesta cigarraffärer.

Jon Askulunds Cigarrfabrik, Linköping.
Fabriksseddrag hos E. Klemming, Stockholm,
Mäster Samuelsen 12.
(56) Allm. Telefon 76 48.

Som **Specialité** föra vi uti vår nyetablerade Cigar-, Cigaret- och Tobaksaffär en Bremercigar

*** Eminente, ***

hvars fina smak och arom bör tillåta hvarje cigarrkännare.

Cigarren är för oss tillverkad af utsöktaste Sumatra- och Havannatobak och säljes till det låga priset af Kr. 10,40 pr 100.

Order från landsorten expedieras fraktfritt vid rekvisition af 200 cigarrer.

Dessutom rekommenderas en mängd nyimporterade cigarrsorter från de mest välrenommerade fabriker i Bremen, Hamburg, Holland samt

Havanna-Cigarren.

Tobaksmagasinet. Drottninggatan 3 i Stockholm.

Stoopendaal & Komp., Cigarimportörer.

Riks- och Allmänna Telefon. Priskurant på begäran omgående.

SILVANDERS
Herrekipering
Stockholm—Göteborg.

Scotts berömda

HATTAR

Dents Handskar

Nyheter

Kalsdukar o. Toilettartiklar.

Alla

de

många

**Landsorts-
Kommissionärer**

som icke

redovisat

för försäljningen af

Vilden

under tilländalupna kvartalet,
uppmanas att

omedelbart

uppfylla denna sin

plikt.

Bref och postavisningar adresseras endast:

Vildens Expedition,

Stockholm.

dugg utan uppehåll eller förändring utan rast. Tung är atmosfären dessförutan nog i den stora handelsstaden vid vesterhafvet, där sjöfart och handel, rastlös verksamhet och outtröttligt arbete hafva en hemvist — där de präktiga byggnaderna upp- rada sig i regelräta linier ut- med snörräta gator; en parad af stenar.

Men trots allt detta råder här fattigdom midt i det lekamliga öfverflödet, fattigdom på det som ger lifvet högre värde, fattigdom på det som en gång gjorde de små republikerna i det soliga Italien så stora: fattigdom på ett allmänt, djupt, personligt in- tresse för konst, för litteratur, för vetenskaplig forskning. Icke så som skulle här saknas väl- vilja härför, ty rikare under- stöd åt dylika ändamål lämnar ingen annan stad i vårt land, men det som saknas är kärle- ken till detta, förstående af ett dylikt arbete, och det är denna brist, som uppträder starkare här, än måhända i något annat samhälle, och som gör lifvet här så kallt och ödsligt.

Ingen som själf bestämmer sitt öde bland konstnärer, ve- tenskapsmän eller skriftställare stannar här kvar. Då och då kommer någon sådan, men in- nan kort drager han åter bort till lyckligare näjder. Han är endast en flyttfågel, som för några ögonblick hvilat ut under färdan. Han trifs här icke; det är själfva lifsluften som fattas, det för en sådan man oeftergif- liga behovet att röra sig i en krets, där han blir förstådd, där han kan byta tankar och åsikter med andra, tankar som röra sig om något annat än det dagliga förvärfvet.

Det är en tung luft. Längs utmed den trögt flytande, grum- liga kanalen, kantad af stym- pade och misshandlade pilar, stälda i en enda stel rad, leder gatan ut ur staden, gör en tvär krökning och fortsätter därpå norrut förbi den ruckliga fat- tighuskyrkan och den ödsliga, obegagnade gamla kyrkogården. En lämpligare väg än denna torde vara svår att finna för de liktåg, som oupphörligt skrida fram häröfver, steg för steg, ut till den nya kyrkogården där uppe på höjden, ty omgifningar- nes enförmighet och intresselös- het äro icke ägnade att locka de sörjandes tankar på några irrvägar.

Här ligger äfven den mosai- ska kyrkogården med dess be- grafningskapell, hvars österländ- ska yttre, med dess kupol och hästskobågade fönster, ter sig främmande i omgifningen af låga illa underhållna trähus. Från gallerporten leda gångar in mel- lan de tätt liggande grafvarne, hvar och en försedd med en li- ten upprättstående stenhäll, på hvilken man finner den dödes namn, stundom äfven en kort inskrift på hebreiska.

All oro och aflan är slutad här inne i de dödas stad; det är lugnt och stilla men dugg- regnet faller alltjämnt, tyst och

lätt; det samlar sig på häng- askarnes gulnade blad och drop- par långsamt ned i stora, klara tårar öfver grafvarne.

Förbi kyrkogården leder en smal stig ned till järnvägen. I fonden framskyntar genom den töckninga luften högt däruppe på berget den gamla skansen »Lejonet», detta ärevördiga min- ne, som visserligen icke själfvt har någon bragdfylld historia, men som dock är en afkomling i rätt nedstigande led från Gull- bergs slott, medeltidens och Eme- rentia Krakows gamla borg. Öfverst på tornets krön reser sig det väldiga lejonet med lyf- tadt svärd och skölden på arm, och liksom svarta, djupt i sina hälor liggande ögon, blicka få- stets kanongluggar ut öfver näj- den — så olik den i deras barn- dom, då fartygen seglade in till klippans fot, där nu de bull- rande järnvägstågen rassla fram i feberaktig oro. Rundt om tor- net kretsas i vida ringar skaror af kajor, mot hvilkas svarta flo- kar afteckna sig hvita mäsar, som med tunga slag under ge- nomträngande, klagande shri ge- nomskära luften och försvinna in i dimman.

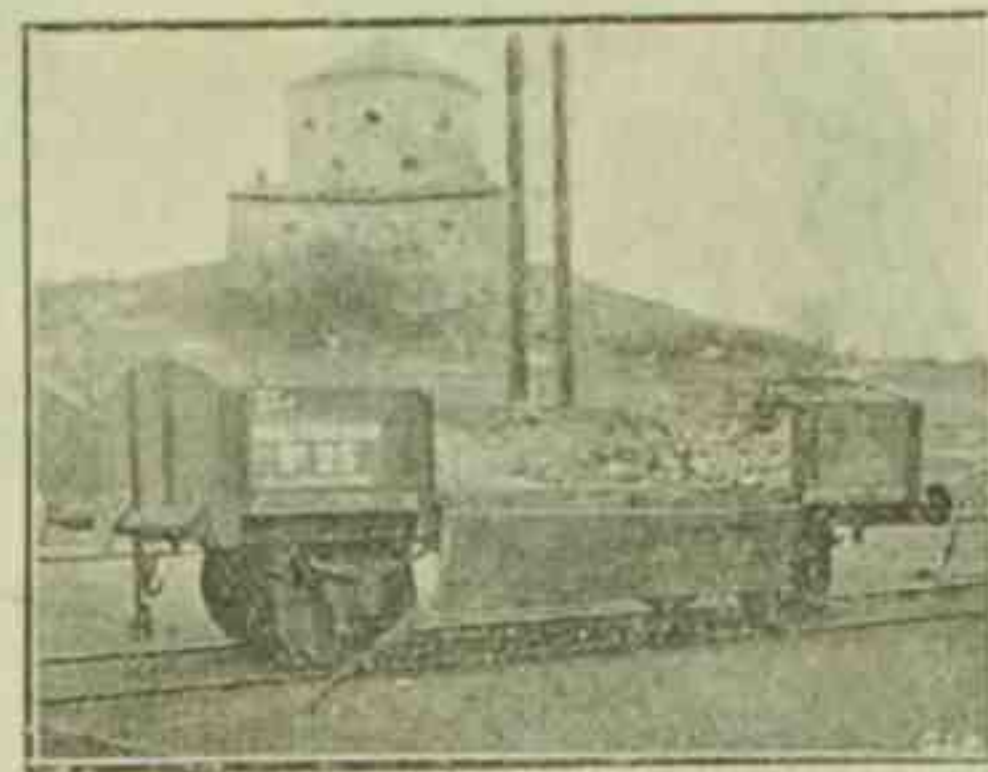
Här nere, djupt nedanför tor- net, gå bantågen. Röken af ett lokomotiv stiger hvirflande rakt upp som en hög svart pelare, hvilken dock snart breder ut sig till ett tjockt moln. Den väl- diga maskinen har gått tätt in- till en hög träställning, för att matas med stenkol; korg efter korg stjälpes af sotiga ar- betare larmande ned i maski- nens förrådsrum — allt är svart och sotigt, träställningen, taken på de halfrunda lokomotivstäl- larna, liksom marken och de torn- lika galgarne för telegrafrådar — allt är svart och klibbigt.

Då stannar plötsligt vandra- rens öga vid ett föremål, en gam- mal järnvägsvagn. Den står där ensam för sig själf, undanskuffad långt borta i ena ändan af ett obegagnadt sidospår, på hvilket gräset fritt fått växa upp och frodas. Den gamla vagnen är ruggig och ful, betäckt af smuts och dam. Ingen har på årtal värdat sig om att söka återgifva den något af det prydliga ut- seende den en gång hade, när den i ungdomlig yra ilade fram mellan fälten, där säden vajade för vinden, eller när den rass- lande och dånande störtade in i de djupa, tysta skogarne.

Den stod där nu, ensam och uttjänad, med sliten och skam- filad målning och af rosten röd- färgade hjul, och innehållet sva- rade mot allt det öfriga. Det utgjordes af det afskräda man vid bangårdens rengöring hop- samlat: bortkastade brädstum- par, spånor och affall af alla slag, sammankrattad småsten, kolstybb och dylikt, hvilket yt- terligare ökade intrycket af för- fall och vanvård.

Men allt detta var likväl icke tillräckligt att förklara vagnens djupt melankoliska utseende. Det var tydligt att han tärdes af någon svår sorg, något obot- ligt lidande, allt för stort för

att kunna lindras, och vagnen erfor uppenbart samma känsla som djuren vid dödens annal- kande: den hade släpat sig un- dan allas blickar, för att i en skrymsla vänta på undergångens stund.

Plötsligt upptäcker vandraren vid vagnens ena sida en skylt af trä, hvarpå med stora, röda bokstäver lästes:

**BANGÅRDSVAGN
FÅR EJ LÄMNA GÖTEBORG.**

Allt var sålunda nu förklar- radt. Det var detta förbud som öfversteg vagnens krafter: *Får ej lämna Göteborg!* Det var mer än till och med en gammal uttjänt järnvägsvagn förmådde bära.

Vilhelm Berg.

En nattväktares tankar

om likt och olik.

Jag har föresatt mig att icke tänka på kriget... Låtom oss vara glada och berätta muntra historier. Där- nere rinner blodet i strömmar öfver Hellas' jord, det brakar och det dånar som om yttersta domen vore för handen — det gäller ett folks vara eller icke vara...

Nej! jag vill tänka ljusare tankar. Hur många glädjeämnen finns det icke i lifvet för den som är närlyst och aldrig kan se annat än den prick af universum, som ligger närmast hans fot!

Närmast omkring min fot ser jag den unga våren spira fram ur jorden. Det lyser af crocus och primula där jag går fram. Borta vid horisonten ser jag industrihallens kupol teckna sig mot det blå. Se, se! Stockholm har fått en helt ny profil.

Det är vår allra nyaste illusion som sträfvat mot himmelen därborta. Nu gå alla små kryddkrämare och drömma om guld och gröna skogar. Guldet ämnas de förtjäna härinne i staden, genom att hyra ut sina våningar till fabelaktiga pris. Dessutom kunna de ju också göra sig en liten recett på att uppköpa ägg och smör och allt hvad till lifvets nödtorft hör. Det kommer säkerligen att gå åt — och betalas med svindlande summor. — De gröna skogarne finnas där ute i skärgården, där far och mor stufvat in sig i 2 rum, med alla de 7 tel- ningarne, som en gång skola dela den förmögenhet, pappa förtjänat på ut- ställningen 1897.

Detta påminner mig om Köpen- hamn på våren 1888. Då gingo alla de goda Köpenhamnarne omkring och drömde om millionerna, som skulle rulla in i landet under sommarens lopp. Men på hösten sutto de miss- modiga och räknade den klena re- cetten! Deras näsor hade blifvit åt- skilligt förlängda under sommaren.

Uttställningen leder min tanke på en annan glädjande tilldragelse: ko- nungens regeringsjubileum. Jag är en lojal medborgare och jag uppskat- tar det vackra ändamålet med jubilei- fonden, som ju skall anslås till tuber- kulosens bekämpande. Må svenske män och kvinnor göra sin plikt och skänka sin skärf! Jag har skänkt min — må *Vilden* framföra detta budskap till mina medborgare, efter- som ingen annan tidning funnit sig föranlåten att intaga minsta notis därom!

Dock — ännu har jag en skärf att komma med, visserligen endast ett ideelt mynt, men jag hoppas att det i alla händelser skall visa sig vara ett tungt vägande bidrag till jubilei- årets allmänna feststämning!

Jag läste nyligen i den allvarliga engelska tidningen *The Times* ett för- slag (tryckt med spärrad stil) af en man, som kallar sig Gracchus: att drottning Viktorias diamant-jubileum skulle firas med cylinderhattens af- skaffande. Författaren föreslår en petition till prinsen af Wales: vore denne konung i modets värld väl vunnen för saken, skulle cylinderns dag- ar i och med detsamma vara räknade.

Nå, nå! Gracchus är en fanatiker det märker man tydligt. Det fram- går bland annat af följande tirad:

»Låtom oss föra vår drottning- länka regering med att afskaffa den fula, tunga, svårhanterliga och helso- vidriga cylinderhatten! Ännu icke födda generationer skola då välsigna oss... Låtom oss icke sluta detta århundrade, som bevitnat alla slaf- vars befrielse, utan denna högsta grad af emancipation».

Men idén är god. Låtom oss därför acceptera den och göra den till vår nationella egendom! Låtom oss hugfästa minnet af Oscar II:s jubileum genom cylinderns afskaffande. Låtom oss bilda en förening med namnet: »Åt skogen med cylindern».

Att våra skalder med hänförelse skola sätta sig i spetsen för denna nationella rörelse, därom finns intet tvifvel. Verner von Heidenstam har ju redan visat sig som en föregångs- man i denna som i många andra frågor; han har i litteraturen redan skamfilat cylindern så pass, att jag undrar, om det ännu i vårt land finns en någorlunda literär slusk, som har panna att bära det missklä- dande skorstensröret. Jag har icke den förmäna att känna herr Heiden- stam personligen, men jag har läst hans verk och nog kan jag svära på, att ingen cylinderhatt någonsin krönt hans skaldepanna. — Jag har icke heller den förmäna att känna herr Oscar Levertin, men af allt hvad han skrivit framgår tydligt att han är sin väns vän; jag kan då också gå ed på, att han aldrig särat herr Hei- denstams känslor genom att uppträda med en cylinderhatt fräckt tronande på sitt blonda hår.

Jag är vidare alldeles viss på att jag jämförelsevis lätt skulle kunna få Daniel Fallström entusiasmerad af min idé. Vore han en gång i stäm- ning, skulle det gå som en dans för honom att dikta en sång för cylin- derhattens afskaffande. Och möjligen skulle herr Hallén — som ju för tillfället är ledig — kunna förmås att sätta musik till den nya cylinder- afskaffnings-nationalsången. Naturligt- vis borde det i dikten antydvas, att reformen kommit till stånd som ett anspråkslöst bidrag till firandet af konung Oscar II:s regeringsjubileum.

Men jag har för resten också en annan idé och den är kanske ändå ett strå hvassare än den första. Jag har tänkt som så: Konung Oscar II är ju icke blott monark utan äfven skald. Att H. M. hyser intresse för sina gelikar, monarkerna, kan icke betvivlas; men än mera otvifvelaktigt är det, att H. M. hyser intresse för sina skaldebröder. Nåväl — det svenska folket kan tyvärr icke göra någonting för att förbättra monarker- nas ställning; men det svenska folket skulle kunna glädja sin konung på hans jubileum genom att förbättra skaldernas ställning i vårt land. Det vore en vacker jubileumsgåva åt skalden-konungen. Märkvärdigt i san- ning, att ingen före mig kommit på denna lysande idé.

Jag föreslår att en komité tillsättes för detta ändamål. Naturligtvis böra första och andra kammarens män vara talrikt representerade i komitén; och ingen lämpar sig bättre till ord- förande än herr Daniel Persson i Tallberg.

V.

Grekernas öde synes ha väckt mycken medkänsla i alla samhällslager. Till deras förmån ge fröken Petrini och fru Hartman inom kort en soaré å Kgl. Operan. »De båda konstnärinnornas stora talang och det anseende de njuta hos alla teatervänner skola utan tvifvel i hög grad understödja det vackra ändamålet och skaffa soarén fullsatt salong», skriver Stockholms Dagblad. Programmet offentliggöres med det snaraste.

Vi svenskar äro alla entusiaster och filhellener.

Herr Georg Skånbergs soaré å Kgl. Operan i Tisdags gafs för utsåldt hus. Blott en enda plats var tom: **Vildens**. Rättvisan fordrar dock det erkännandet, att soarégifvaren helsades med ihållande bifallstecken. Vår teaterpublik är synbarligen lätt tillfredsställd.

På affischen stod **Herr Derblays giftermål**, men författarens namn var struket; endast översättarens prunkade med fetstil öfver personlistan. Hvadan detta? Herr George Ohmet har aldrig varit anklagad för något brott, och ingen, icke ens herr Skånberg, har rätt att beröfva författaren faderskapet till »Herr Derblays giftermål».

»Om utförandet är icke mycket att säga, åtminstone icke mycket godt», skriver T. H. i Svenska Dagbladet.

Nästa Tisdag uppföres detta af våra skådespelare och skådespelerskor synbarligen högt uppskattade stycke ånyo, denna gång till förmån för fru Fahlman. Mätte publiken aldrig tröttna på att öfvervara den högtidliga akten: Herr Derblays giftermål!

Svenska Dagbladet utkommer från och med i lördags under ny ledning, med dr **Helmer Key** som hufvudredaktör, **Tor Hedberg** och **Oscar Levertin** som chefer för konst- och literatur-afdelningen, **Gustaf F. Steffen** och dr **Simon Brandell** som ledare af den inrikes politiken.

Den nya redaktionen koncentrerar sitt program i följande ord:

Tidningen skall sträffa för kulturpolitik. Vi erkänna med andra ord de existerande partierna såsom naturligt framväxna motsättningar; men vi kunna endast ansluta oss till deras meningar i de punkter, där dessa, frigjorda från ensidiga intressen, synas oss ega kulturellt innehåll.

Vår ställning till de särskilda politiska frågorna kommer den närmaste framtiden att med tillräcklig tydlighet utvisa.

De hittills utkomna nummerna ha innehållit bidrag af **Gustaf F. Steffen**, **Oscar Levertin**, **Tor Hedberg** m. fl. Från och med i Torsdags meddelas i följetongs-afdelningen en ny berättelse af **Per Hallström**. Berättelsens titel är: **Vinterdagar**.

Både till innehåll och utstyrsel skiljer sig det nya **Svenska Dagbladet** betydligt från det gamla.

Insända tryckalster.

Fylgia. Utgifven af **Elna Tenow**, f. Ros.

Innehåller en dikt, **Vårkrig**, af **Anders Röswall**, som förmodligen också skrivit kåseriet: »Ett farväl till min gamla bicycle». Dessutom åtskilliga läsvärda artiklar i hygien: »Vatten och helsa», »Hur mycket bör man bada», »Hur skall man bada solbad?», »Enkla grunder för ventilation» af doktor **Sv. Nilsson** etc.

I medelpunkten af häftet blickar fru **Constance Ullner** oss allvarligt till mötes, med ett uttryck som om hon ville lägga oss på hjärtat att aldrig plåga ett djur. Till yttermera visso bär hon en pappersrulle i händerna och en medalj på bröstet.

Helsotidskriften **Fylgia** har en vördad utstyrsel, redigeras med talang och kostar endast 2: 20 för år.

Stockholm. En begrafning.

Förra lördagen begrofs i den svenska riksdagen dr **David Bergströms** motion om ökad anslag till Sveriges vittra författare. I första kammaren försiggick akten utan ceremonier. Ingen kulturens prest stod upp och höll liktal öfver den döde. Allmänna meningen tycks ha varit den, att han dog för egen hand. Hans fader hade utrustat honom med ett alltför skarpt slipadt vapen, som blef hans egen bane. Men nog hade han väl förtjänat, att någon åtminstone bedt en bön vid hans graf!

I andra kammaren kunde akten af naturliga skäl icke försiggå alldeles utan ceremonier, ty där satt ju den af utskottet så illa behandlade motionens fader, som, sin plikt likmätigt, företog ett upplifningsförsök, ehuru utan resultat.

Han upprepade en del af de i motionen anförda argumenten för anslagets höjande, men han talade för döfva öron. Han försökte också försvara det polemiska elementet i motionen, han antydde t. o. m. att Svenska akademien redan rönt intryck af den kritik, motionen innehöll, och att det för året upprättade förslaget skilde sig högst väsentligt från föregående års.

(Detta var, åtminstone för mig, som är oinvigd, två öfverraskande nyheter. Skulle verkligen de aderton odödliga ha blifvit så skrämde af herr Bergströms motion? Men listan af de författare, som föreslagits till erhöjande af anslag i år, var ju i lördags icke publicerad? Hur visste herr Bergström då, hur förslaget skulle komma att se ut?)

Ännu olyckligare var motionären då han skulle försvara den idé, som synbarligen afgjorde hela den i öfrigt beaktansvärda motionens öde: nämligen att Sveriges författareförening hädanefter skulle förordnas att jämte Svenska akademien upprätta förslag till utdelning af vittterhetspensionerna. Om det visade sig, att författareföreningen icke motsvarade förtroendet, ginge det ju an att redan nästa riksdag skaffa bot för den saken, menade herr Bergström. Detta argument var just icke ägnadt att göra något starkt intryck på kammarens majoritet!

Dess mera behjärtansvärdt var talarrens försök, att för kammaren klargöra frågans betydelse och vikt. Tyvärr förklingade hans maning obeaktad.

Efter herr Bergström tog herr **Daniel Persson** i Tällberg till orda. Hans föredrag vittnade icke om någon större sak-kunskap, men ett var tydligt: om också herr Daniel Persson aldrig läst någon annan litteratur, har han dock både läst och förutgått sig öfver de små broschyrerna om »Andra kammarens män». Herr Daniel Persson fruktade, att författaren till en slik broschyr möjligen i en framtid — tack vare författareföreningen! — skulle huggas med statsanslag; och det ville han icke vara med om. »Talararen måste därför yrka afslag», heter det i referatet. — Argumentet var klen, men man såg, att det fann resonansbotten hos majoriteten i kammaren. Ordet litteratur framkallade synbarligen samma idé-association hos alla herr Daniel Perssons stallbröder.

Härmed skulle begrafningsakten förmodligen ha varit slut, om icke herr **Hjalmar Branting** funnits i riksdagens andra kammare. Men då det icke

fanns någon annan, som tycktes vilja uppträda till försvar för en så viktig kulturfråga, tog Sveriges förste socialdemokratiska riksdagsman till orda, och det visade sig snart, att hos denne arbetarnes representant fanns just det som synbarligen saknades hos representanterna för de öfriga stånden: nämligen intresse för och kärlek till vår nationella kultur. Tyvärr slösade herr Branting i sitt föredrag alltför mycket krut på försvaret af motionens polemiska innehåll; hade han koncentrerat sina krafter på ett positivt yrkande, skulle han kanske ha gjort mera nytta. I alla händelser yttrade han många behjärtansvärda ord.

En riksdag som med lätt hjärta beviljar stora summor till 4:de och 5:te hufvudtitlarna, borde icke känna stora betänkligheter då det gällde en sådan begäran som beviljandet af den föreslagna lilla höjningen af anslaget till ett kulturändamål. Han protesterade mot detta slags sparsamhet, som icke öfverensstämde med riksdagens anspråk att vara en representation för de af kulturen intresserade (?) samhällslagren. Anslaget kunde, om man så ville, också betraktas som ett försvarsanslag, ty det bästa försvaret för ett folks existens ligger i en hög andlig odling.

Här borde verkligen kulturens vänner i andra kammaren ha ropat bravo! — om de funnits närvarande; men kanske hade de just begagnat sig af tillfället att spela ett parti bräde under denna debatt.

Herr Branting blef nu åter polemisk och kritisk och angrep Svenska akademien med skarpa ord. Han slutade emellertid med att framkasta den tanken, att folkrepresentationen i vårt land liksom i Norge (och Danmark) själf skulle utdela anslagen. Det skulle vara till gagn för kammaren som för landet, om representationen komme att direkt sysselsätta sig med sådana kulturintressen, menade herr Branting, och däri har han otvivelaktigt rätt. Hvilken välsignelse om våra lagstiftare en gång kunde komma underfund med, att vi verkligen äga en annan litteratur än de små maliciösa broschyrerna om första och andra kammarens män!

Efter ett kortare anförande af professor **Boethius**, som försvarede Svenska akademien, och en fyndig replik af herr Bergström, skreds till votering och motionen afslögs med 156 röster mot 46.

Den goda afsikten med denna motion får icke misskännas; men man måste beklaga, att herr Bergström låtit förläda sig till en så olycklig formulering af förslaget. Hade det funnits en mindre polemisk form, skulle utgången ha blifvit en annan än den blef.

Utskottets afstyrkande är otvivelaktigt icke ett nej till motionens syfte; det vänder sig direkt mot förslagens form. Herr Bergström borde icke ha begärt af riksdagen, att den skulle taga parti i en litterär stridsfråga; därtill saknar riksdagsmajoriteten kompetens. Herr Bergström borde ha betänkt, att för denna majoritet är Svenska akademien en institution med gammal auktoritet, medan däremot Sveriges författareförening är ett för den stora allmänheten — och således också för riksdagsmajoriteten — okänt begrepp. Han borde kunnat förutse det öde, som drabbat motionen på grund af dess polemiska ton, och om han förutsett detta, borde han icke ha riskerat hela motionens syfte för glädjen att rikta ett hugg åt Svenska akademien.

Det framgår af diskussionen, att ingen egentligen hade någonting att invända mot själfva saken. Också rörde sig debatten nästan uteslutande om formen; den blef en strid om, huruvida riksdagen skulle pricka Svenska akademien eller icke. Om icke denna för vår litteratur — stort sedt — så betydelselösa detaljfråga på ett så olyckligt sätt hade blifvit sammankopplad med hufvudsaken, skulle anslaget troligen ha blifvit beviljadt, och då skulle herr Bergström ha gjort den

svenska litteraturen en tjänst med sin motion.

Nu kan man, som sagdt, endast beklaga, att han spillde det mesta af sitt krut på en död kråka, som till på köpet var en uppstoppad chimär. Ty hvad skulle den reella vinsten ha blifvit, om också motionen, sådan den var, gått igenom? Herr Branting anmärkte mycket riktigt, att bestämmelserätten ju i alla händelser skulle förbli hos k. m:t. Och man kan nog vara tämligen viss om, att k. m:t sällan skulle tveka i valet mellan Svenska akademien och författareföreningens förslag.

Armand.

Svensk Litteratur.

Karolinerna. Berättelser af **Verner von Heidenstam**. Första samlingen.

När en kritiker slutat läsningen af en nyss utkommen bok och väger den i sin hand, grubblande öfver, hur han skall formulera sin mening om den, i ändamål att så starkt som möjligt markera sin egen kapacitet, borde han först ställa den frågan till sig själf: har vår litteratur blifvit rikare genom detta arbete? Svarar instämningen eller förnuftet ja, torde själfkritiken bjuda honom, att till en annan gång uppskjuta den möjligen planlagda kritiska själfhäfvelsen. Hellre än att fäkta med sin lilla paradvärja, bör kritikern sänka den till kunglig salut inför ett verk, som går till eftervärlden — dit hans egna små snusföruftigheter aldrig hinna.

Emellertid — frågan är icke alltid så lätt afgjord. Hur samvetsgrannt en kritiker än vill döma, spelar dock hans individuella smak eller hans rent personliga sympatier oftast in i reflexionen och snedvrider hans omdöme.

Än värre är det för allmänheten. Det skrives så mycket i vårt fattiga land, och alltför mycket af det skrifna blir tryckt och alltför litet af det tryckta har bestående värde. Publiken missledes af braskande annonser, späckade af omdömen, som som med fet stil förkunna antingen förläggarens egen, optimistiska uppfattning af bokens värde, eller ett mera objektivt ehuru knappast mindre entusiastiskt loford, löst ur en anmälan i **Falsterbo Allehanda**.

Verner von Heidenstams nya bok hör icke till de vitterhetens dagsländor, som dö i stillhet efter några timmars dans i sol-sken, framställd på konstlad väg genom en energisk förläggares reklam eller välvilliga vänners utglamtelser i pressen.

Sedan flera år tillbaka har diktaren ifrigt ägnat sig åt historiska studier. Hans **Alenius** är vorden munk; lifsglädjens riddare hade anlagt en forskares gråa kåpa, och i den har han suttit natt efter natt, lutad öfver gamla pergament och förgåtande världen. Han har ransakat häfderna; han har gjort studier till ett nationellt epos; och af resultatet föreligger nu

Ichor-Pastiller

Äro blodrenande, stärkande och uppfriskande, utmärkta för Mag- och Halskatarrer, aflägsna elak smak och dålig andedräkt, skydda hals och mun för sjukdomar samt angenäma till smaken. Ichorpastillerna äro inregistrerade i Kgl. Patentbyrå. Ensam försäljare i Norrköping Herr **Knut Andersson**.

Läkareintyg: Att undertecknad i sin praktik använt s. k. Ichorhexen och Ichorpastillerna samt funnit dem medföra god verkan, särskild till mag- och halskatarrer, hvarför de kunna till det bästa rekommenderas, intygas härmed.

Stockholm den 30 Mars 1895.

Gotthold Arbmán, praktiserande läkare.

Tekno-Kemiska Fabriken Polstjärnan, Stockholm. Almänna Tel. 76 48.

denna första volym, hvars fortsättning hvarje litteraturs vänner motser med spändt intresse.

Tacksammare ämne, än det han valt, torde svårigen kunna uppletas i vår historia. »Den gamla karolinska tiden», som **Tegnér** besjungit i sin *Axel*, har ju också befruktat flera andra svenska diktares fantasi; framför allt har **Snoilsky** från detta tidsskede hämtat stoffet till några af sina vackraste *Svenska bilder*.

Det är icke mindre än 16 historiska noveller och skisser, **Heidenstam** här sammanfört under titeln *Karolinerna*.

Man må icke vänta en skildring af **Carl XII**s bussar och deras lefnadsöden; de skymta endast förbi som skuggor och namn.

Ursprungligen är det väl hjältekonungens egen personlighet, som lockat diktarens fantasi. Han har grubblat öfver **Carl XII** som psykologiskt problem, och han har fått lust att framställa honom i det ljus, som den moderna forskningen så småningom spridt öfver hans drag. Han har sökt människan i den traditionelle hjälten; och han har trott sig finna, att denna människa, i sina förtjänster och sina fel — bådadera af större dimensioner än de normala — var typen för en svensk, en inkarnation af nationalmycket; och att det var därför svenskarne älskade honom.

För att kunna påvisa detta sammanhang, måste figuren framträda i relief mot en vidsträckt bakgrund; och bakgrunden bildas här af de olika berättelserna. När hela verket föreligger fullbordadt, skall man kunna bilda sig en klarare uppfattning om, hur diktaren lyckats; tills vidare får man nöja sig med att beundra de utomordentligt effektfulla enskildheterna och konstatera, att denna **Carl XII**, som skymtar fram än här och än där, ofta framställd med få streck, synes tagen på kornet, om också människoframställningen aldrig går på djupet. Det utförligaste porträttet förekommer i den andra af berättelserna: »En predikan». Det är en skildring af ynglingen, som nyss bestigit tronen: ett fjorton års barn, med en mans starka känsla för maktens ansvar; och den är utförd med mycken sympati och mycken pietet. Det är detta barns anlag, som först slå ut i excesser och sedan i bragder. Men själfva bragden blir senare återigen

excess, någonting planlöst och resultatlöst, någonting hvarmed han söker döfva sorgen och förgå tanken på de olyckor, han bragt öfver sitt land. Sådan se vi konungen i den gripande berättelsen om det befästa huset; och sådan se vi honom till sist vid Poltava, där han bildar medelpunkten för den färgrika och liffulla bataljinnöjningen. Öfverallt känna vi med diktaren, med den i trasor klädda armén, med hela det svenska folket: sympati för människan trots alla fel och till trots för de olyckor, han bragt öfver landet. Heidenstam har synbarligen vinnlagt sig om, att måla också avfärdiga af Carl XII:s hjältesaga, och han använder starka färger. Han frågar sig själf, liksom soldaterna frågade sig då: hvem bär skulden? Och svaret blir: *han!* »den store syndaren». Men trots allt älskar det svenska folket honom — ty det är svenskens egna förtjänster och fel, som hos honom framtråda öfvernaturligt stora.

Därför är icke heller konungen själf den enda hjälten i Carl XII:s hjältesaga. »Kransen, som han flätade åt sig själf» — säger Lewenhaupt — »gled i stället ned på hans undersåtar. Den blir till evigt liggande på de glömda grafvarne där uppe i träskmarkerna. — Så få vi tacka honom för allt, hvartill han gjorde oss». —

Det är en vacker gifva, Verner von Heidenstam redan med denna volym skänkt sitt folk; när verket till hösten föreligger afslutadt, skall han därmed ha utfört en för vår kultur långt riktigare bragd, än om han flugit öfver nordpolen i ballong.

Men troligen blir det om herr Andrée, svenska folket kommer att säga: »Så få vi tacka honom för allt det, hvartill han gjorde oss».

AX. L.

Krona eller klafve.

Af Alexander Dumas d. y.

På Svenska af Rigolo.

Adrienne de Morias till Valentine de Gressan.

Jag är ursinnig. Du lofvar mig att komma och tillbringa fjorton dagar hos mamma och mig på landet fast du vet, att du icke kan hålla ditt löfte. Du skulle bli mor några dagar efter det du lofvat komma till oss. Du kunde emellertid icke vara okunnig om denna omständighet. Du var förberedd därpå åtminstone sedan sex eller sju månader. Hvarför har du icke upplyst mig om verkliga förhållanden? »En gift kvinna bör väl icke afhandla dylika frågor med en liten flicka». Det svarer fick jag nyss af mamma, då jag förebådade henne, eftersom jag icke hade dig att gråla på, att hon icke uppgifvit för mig de verkliga skälen till ditt löftesbrott. Först och främst är jag icke längre någon liten flicka; jag har fyllt 18 år och det är längesen jag hade illusioner om storken. Bra enkelt vore dock att skriva till sin väninna. »Jag kan icke besöka dig denna månad, emedan jag är helt nära min ned-

komst». Men jag är icke längre din väninna. En gift kvinna har icke till väninnor giftasvuxna flickor. Du anser dig nu vara gammal och förståndig. Hvilken skillnad i ålder är det då emellan oss? Ett år på sin höjd. Men du är nu invigd i den stora hemligheten och tycker, att du bör noga afväga dina ord, för att icke uppröra min inbillning. Min stakars far hade icke sådana åsigtar och det är för mig ännu ett skäl att sörgja honom. Han skulle aldrig ha negligerat mig på det viset. Vill du höra min fullkomligt uppriktiga åsikt om unga flickors uppfostran? Jo, de borde, sedan de konfirmerats, uppfostras af sin far, då denne är aktningvärd och intelligent, som min var. Hvarför misstro våra mödrar sina män så mycket i detta stycket? Säg de icke oupphörligt till dem: »Ni begripa ingenting af unga flickors uppfostran». Hvarför anförtroar man då dagen efter icke blott dessa samma flickors uppfostran, utan hela framtiden åt män, som voro okända dagen förut, som äro unga och i de flesta fall själfva sakna erfarenhet af och äro fullkomligt okunniga om sina fastmörs karaktär, böjelser och idéer? Öfvergången skulle bli mindre hufvudsak och mindre farlig från faderns händer till makens armar. Ja, armar. Jag säger rent ut. Jag såg nog huru din man omfamnade dig under edra människens promenader i parken. A, denna måne han retar mig med sitt pärlemorsansikte, okänsligt, uppblåst som ansiktet på en med tandvärk bekad pjerrot. Då jag betraktar honom — och sedan några dagar betraktar jag honom synnerligen ofta — kan jag icke afhålla mig från att säga till mig själf: »Hvad den har sett och hört mycket, sedan världens begynnelse! Men hvilken tystlåten förtrogen! Han upprepar aldrig något, han fortsätter att löpa efter solen utan att någon sin nå den. Hvilket tålamod! Och då vi äro döda, försvunna, utplånade och glömda, skall han fortfarande kretsa kring jorden, och andra skola betrakta honom, drömma och hoppas och så skall det förbli alltid, alltid. Man blir förtviflad, då man tänker på att man är en så obetydlig varelse. I bland känner jag lust att försvinna i ett kloster, att hjälpa in mig i en stor grof, mycket för vid ylleklädning, att icke mera tala, icke mer tänka, icke mer vara till och låta mig på detta sätt förtäras af tiden. Olyckligtvis kan man icke i klostret tvätta sig från hufvud till fot hvarje morgon och hvarje afton, annars skulle jag genast innesluta mig där. Jag skulle också kunna uppoffra mitt hår, men jag kan icke vänja mig vid tanken att icke beständigt ha bländhvita fötter och rosenröda naglar. Häromsistens språkade jag med syster Eustasie; jag gör och hälsar på henne ibland. Jag gaf henne del af mina klosterfunderingar och äfven af mina betänkligheter, hvilka jag förklarade mig beredd att öfvervinna, om biskopen förband sig att låta mig ha vid sidan om min cell ett toilettrum, sådant som det jag har här hemma. »Omöjligt», svarade hon. »Klosterstadgarne förbjuda det. Förresten ha vi icke längre tid att tänka på vår kropp.» — »Tvättar ni då aldrig er kropp, syster?» — »Sanningen att säga», sade hon småleende, »kom jag häromdagen att af en slump få se mina knän. De voro så svarta, så jag skämdes för dem inför vår Herre». Det är så mycket mera beundransvärdt som hon, trots sina 42, år ännu är mycket vacker, hon är för resten född prinsessa af B... Det gör det samma, jag känner mig icke i stånd till en dylik uppoffring och jag har aldrig svarta knän. Jag måste emellertid komma ur min nuvarande belägenhet. Förgäfvos har jag under flere timmars tid betraktat månen, den har icke gifvit mig någon förklaring. Se där hvarför jag så gärna velat ha dig i min närhet. Du skulle gifvit mig råd eller åtminstone upp-

lysningar. Det bör vara ganska läroriktigt att vara mor. Är moderskapet verkligen så hänförande? Hvem älskar man mest, barnet eller fadern? Eller älskar man dem lika mycket båda två? Börjar du att känna igen dig i allt detta? Kan du tala uppriktigt till mig? Jag skall icke förråda dig och mamma läser aldrig mina bref.

Du torde fråga mig, hvarför jag icke då jag är så brydd, vänder mig till mamma eller abbé Sewan, min biktfar. Min kasus är alltför ovanlig, mamma skulle tro att jag blifvit tokig och abbé Sewan skulle icke begripa det ringaste. Mamma skulle erbjuda mig att företaga en liten resa, och abbé Sewan skulle råda mig att bedja Gud om upplysning. Gud har väl annat att göra; och så är kanske min kasus, hur besynnerlig den än förefaller mig icke nog allvarsam för honom. Och kanske alltsammans ändå är helt naturligt, fastän det tycks mig så förvånansvärdt på grund af min oerfarenhet. Se här saken: Mamma vill gifva bort mig. Jag har icke motsatt mig detta i princip, ty då man nödvändigt måste gifva sig, kan man lika gärna gifva sig, medan man är ung. Jag talar naturligtvis om oss kvinnor. Jag skulle icke vilja ha en man af samma ålder som jag själf. Sex eller sju års skillnad tyckes mig vara den rätta proportionen. Det är nu två år sedan pappa dog; mamma aflade sorgdräkten i början af denna vinter, men hon stannade dock vid violett och grått. Hon har så småningom ånyo börjat med sina mottagningar och t. o. m. sina aftonbjudningar. Hon för mig ut i sällskapslivet. Man vet synbarligen hvad man har att hålla sig till. Jag skall gifvas bort i rättan tid. Jag är hvarken ful, fattig, dum eller lungsiiktig. Mina föräldrar äro aktningvärda och aktade. Då jag gifter mig, kommer jag icke att göra några beräkningar af fåfänga eller penninglystnad. Hela vår förmögenhet är väl placerad. Jag längtar icke efter att byta om umgänge och höra mig presenteras som hertiginna eller prinsessa i nya familjer, dit endast en dylik titel skulle bereda mig inträde. Förresten ha vi redan den där lilla partikeln *de* framför vårt namn. Ha vi haft den länge? Det vet jag icke, men det är också likgiltigt. Vi har i alla händelser ett märke som skiljer oss från våra leverantörer. Ingen tyckes förresten stöta sig på det eller finna det löjligt. Jag drömmer icke om ett oupphörligt ideal; jag begär icke, att min man skall vara en hjälte. Jag fordrar blott, att han skall vara frisk och syssla med något ända till middagen och se'n älska mig, den återstående delen af dagen. Måhända kommer också äktenskapet att erbjuda mig ett större mått af frihet. Nu följes jag öfverallt af min guvernant eller mamma. Det börjar bli löjligt. Jag skulle vilja ha litet mera luft. Jag hör talas om vissa böcker; jag skulle vilja läsa dem. Man talar om dem som måsterverk i min närvaro, och man gömmer dem för mig. Huru kan en bok vara på samma gång ett måsterverk och förbjuden för en flicka af min ålder? Kanske någon af dessa böcker kunde upplysa mig om min kasus. Allt detta är ju rätt anspråkslösa fordringar. I mina egna ögon är jag rätt förståndig och jag skulle lätt funnit lyckan, om det icke händt mig det mest oförutsedda och invecklade äfventyr. Du såg i vintras hos oss herr de Villelong. Han hade blifvit presenterad af madame de Pontlouis. Hon gjorde icke någon hemlighet af baronens planer. (Han är baron, verklig baron). Det var fråga om giftermål för mig. Jag kände den unge mannen förut. Jag hade ofta dansat med honom. Jag tyckte icke illa om honom. Då jag såg honom här hemma, begrep jag genast. Förresten gjorde mamma icke någon hemlighet af saken. Hon bad mig genast betrakta honom som en

friare. »Hans samhällsställning, ålder, förmögenhetsvilkor, familj och föregående anstätt mig», sade hon till mig. »Det är nu på dig det beror. Man anser dig vara okunnig om saken. Du kan således i lugn och ro studera honom. Jag vill icke i något afseende inverka på dig.» — Mins du honom? Du hade nyss gift dig, då ni träffades. Du har väl icke lagt så noga märke till honom. Han är lång, smärt, blond med rikt hår och skägg; han har vackra tänder, tämligen litet hufvud, breda axlar. Hela utseendet talar om kraft. Tycker du icke, att den man som man älskar bör vara stark? Vi böra alltid i honom se en beskyddare i hvars sällskap vi icke behöfva frukta vare sig eld, vatten eller hopen. Hans fötter förete intet anmärkningsvärdt; hans händer, som äro mycket väl vårdade, äro något hårda, han är en förträfflig ryttare, han äger mycken kvickhet och i synnerhet mycken glädthet. Han tillhör naturligtvis Mirlitons-klubben, (det förstås af sig själf). Alla människor tillhöra den för öfrigt. Han lär ha haft många kärleksförbindelser. Det förvånar mig ej. Huru har jag fått veta det? Man talade ibland om honom hos mamma, innan man förutsåg vare sig hans presentation eller frieri, liksom man talar om alla unga män som man träffar ute i sällskapslivet. Man talade därom i förtäcka ordalag, men jag förstod mycket väl. Det är föröfrigt omöjligt att nu uppfostra oss i fullkomlig okunnighet om sällskapslivets hemligheter. Hvarje morgon bringa oss tidningarna nyheter, som lämna stoff till aftonens samtalsämnen, och vi höra oupphörligt våra balkavaljers namn i förbindelse med förnamnen på fruntimmer, hvilka åkdon korsa våra i Champs-Élysées, Boulognerskogen — ja öfverallt. Vi träffa dem i butikerna, hos sömmerskorna. De påtvinga oss sin smak och förse oss med äkta män. Då männen komma till oss, ha de tröttnat på dessa fruntimmer eller tvärtom? Kort sagt, vi äro nu invigda i en hel mängd saker, hvarom den förra generationens unga flickor icke ens hade en aning. Och vi veta nu, om vi bo i Paris, att det finnes icke blott legitima förbindelser, bekräftade af märens och välsignade af en präst. Skandalhistorier ingå ju som en större eller mindre del i vår uppfostran. Det är afskyvärt. Och ibland se vi t. o. m. en förtjänst hos den man, som eftersträfvat vår ynnest, att han varit hjälten i dessa äfventyr, i stället för att de i fall vi hade aktning för oss själfva, borde aflägsna oss från honom. Jag antager, att om en ung man, som frivilligt flytt dessa dåliga exempel och bevarat sig åt en enda kvinna, sin maka, framträdde med alla sina illusioner, hela sin okunnighet och friade till oss, skulle vår mor åtminstone i början, vägra honom vår hand. Hon skulle tillvita honom, att han icke nog kände lifvet. Och om jag får döma efter hvad jag understundom uppsnappat af dessa hemliga samtal, i förtäcka ordalag, skulle hon tillsammans med andra mödrar göra sig lustig på hans bekostnad. Hvarför det? Jag har nyss ånyo läst igenom *Paul och Virginie*. Ah, den som kunde i ett nu förflytta sig under Ile de France's brännande sol, till stranden af Palmfloden, till Pampelmusstrådens allé. Hvarför är icke madame de la Tour eller t. o. m. Marguerite min mor? Hvar är den hydda, i hvilken Paul och jag blifvit uppfostrade? Att i sällskap med denne älsklingsbror ha alltifrån barn- domen sprungit med bara fötter på samma vägar, att i all oskuld ha förrirrat sig in i de stora skogarne, att ha skyddat sig mot ovädet under samma uppdragna kjol, att ha färdats öfver strömmarne, buren i hans armar utan fruktan och utan annan skakning än den som vållades af hans jämna andetag, att aldrig ha sett någon annan ung man, att samtidigt känna

sig öfverraskade af obeskrifliga och tjugande sinnesrörelser, som stegras ännu mer därigenom att man ömsesidigt, fast fäfangt frågar efter deras orsak, att slutligen blott ha ett tak, en bädd, en graf, en evighet — är icke detta hvad vi alla drömma om i djupet af vårt hjärta? Hvarför kan icke denna dröm förverkligas? Hvarför måste vi nöja oss med en klubbarnes och salongernas Paul, som älskat, innan han älskade någon af oss, en hel mängd tillfälliga Virginier.

Forts.

Förtjena 5 å 10 kr. pr dag genom att sälja Visittkort för John Fröberg, Finspong. — Profver gratis men ej franco. (60)

YALTA BÄSTA EGYPTISKA CIGARETT
Partilager hos
KNUT WIBERG, STOCKHOLM.

Barclay's Téer
fraktfritt öfver hela landet.
Kongl. Hoff. Den ständigt ökade afslutningen och de många hedrande omdömena är den bästa anledningen för alla att försä sig dermed.
Per efterkrav eller postförskott.
Rekvirera beställningskort med priskurant.
OBS! Kostnadsfria profver.
Alex. Barclays Handels-Aktiebolag.
Göteborg.
(Nord. A.-B. 96) 45.

Alex. Barclays Handels-Aktiebolag

* * Kongl. Hofleverantör * *

försäljer till billigaste pris

Téer

af utsökt kvalitet, i förpackning å 1, 1/2, 1/4 och 1/8 Kilo.

(Brefkort med priskurant tillsändas franco.)

Viner

af alla slag och af de

bästa årgångar.

Rekvitioner från landsorten expedieras pr omgående: Té mot efterkrav; Viner endas mot insänd likvid.
Order upptagas å **WHISKY** från Gilbey & Co.

Alex. Barclays Handels-Aktiebolag
* * Kongl. Hofleverantör * *
Kungssportsplatsen 2,
Göteborg.

Värme

i Åkdon, Bostäder, Kontorslokaler och Villor åstadkommes effektivast och billigast genom användande af våra värmeapparater, som försäjas i hvarje välsorterad Jernaffär, samt hos de större möbelfabrikerna.

Stockholms Värmeapparatsfabrik.
Allm. Telef. 85 29. Riks-Telef. 13 05. (62)

N:o 2

Till Vildén

Konst. Bl.

Armand.

Gnistor och

På viddern

Svensk lite

Hägrande

Janson.

Insända bö

Krona eller

Dumas d

Till

Med detta

att utkomme

Det sker

trängande

det sker då

längre förm

han för ett

sina skuldror

Jag hade

ningom få

visat sig, a

har också

icke ensam

sträfvat, och

någon annan

början valt.

Här kom

och västan

politisk! S

Spela icke m

och så gör

stora publike

Den stora

drig friat ti

head man fö

paste kontras

början äsyfte

porträtt och

vill just lä

tryckta ordet

tel, som är

vill ha spän

skandalhistori

Tag och öfve

segaren Johan

polen; det b

herr Andrée

Meddela herr

Upprepa, att

som först fick

polen i ballo

läsas öfver la

och därmed f

kommer sedan

talade en vis

Jag svarad

Jag eftersträ

gunst; jag v

Har jag icke